די ציוניסטישע וואָך

א וועכענטליכער איבערבליק איבער דער טעטיגקייט פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אין אַמעריקע

פון יצחק כרמל.

אָרגאַניזאַציאָנס דירעקטאָר פון ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אין אַמעריקע.

הערצל יאָהרצייט און קאָנגרעס פייערונג זונטאָג ביינאַכט

היינט, זונטאָג ביינאַכט, יולי 5־טען, וועט געפייערט ווערען דער יאָהרצייט, און גלייכצייטיג וועט אויך געפייערט ווערען די דערעפענונג פון דעם אַלוועלטליכען ציוניסטישען קאָנגרעס וואָס קומט איצט פאַר אין באַזעל.

די פייערונגען וועלען אָפּגעהאַלטען ווערען היינט ביינאַכט אין גאָרטען פון ציון אינסטיטוט. חזן עקיבא באַרנשטיין פון די אַנשי עננלאַנד קאָנגרעגיישאָן, וועט מאַכען די „הזכרה" און וועט זינגען עטליכע ציוניסטישע שירים. די רעדנער וועלען זיין הרב גאָרדאָן, יצחק כרמל און מ. מרעמער. פאַרזיצער וועט זיין מ. ה. בערנשטיין, עקטינג טשערמאַן פון די נאַציאָנאַל פאָנד קאָמיטע פון טאָראָנטאָ.

אַלע ציוניסטישע עסקנים, מיטגלידער פון ציון קאָנסיל, פאָרשטעהער און מיטגלידער פון אַלע הינע שוהלען און פאַראיינען, ווערען דרינגענד אויפגעפאָדערט צו קומען עהרען דעם אָנדענק פון דעם גרינדער פון דער אַלוועלטליכער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע, און גלייכצייטיג פייערען דעם צוזאַמענקונפט פון דעם איצטיגען קאָנגרעס. קיין ציוניסט טאָר ניט פעהלען ביים היינטיגען מיטינג.

השומר הצעיר קעמפּ פייערליך ערעפענט

זעהר פייערליך איז ערעפענט געוואָרען דער קעמפּ פון השומר הצעיר לעצטען זונטאָג. אויף א גרויסען שטיק פעלד אַרומגערינגלט מיט וועלדער און גאָר נאָהענט צו לייק סימקאָ, זענען געשטעלט געוואָרען די טענטס פון דעם השומר הצעיר, מיט זייערע שפּייז האַלס און קיכען.

עטליכע הונדערט יונגע מענשען זענען צוליעב די ערעפענונג אַרויסגעקומען מיט טראַפּס און אויטאָמאָביליס, און צוויי שען זיי מאַנכע פון די פיהרער פון די הייגע ציוניסטען. וואָס האָבען ביי די עפענונג פון קעמפּ, באַגריסט די יוגנטוואַך וואָס ווערען ערצויגען אין אידישען נאַציאָנאַלען גייסט.

די אָפיציעלע ערעפענונג איז פאָרגעקומען מיט'ן „השומר'ניקעס" און געסט אויפ'ן פרייען פעלד. נאָכ'ן זינגען „תחזקנה ידיכם" האָט יהושע וואַהלנגלערנטער פאָרגעשטעלט יצחק קושניר אַלס פאַרזיצענדען, וואָס האָט ערקלערט די צילען פון דעם יוגענט פאַראיין, וואָס וויל ערציהען דעם יוגנען דור אין דעם חלוצים גייסט, און וואָס פאַרוואַנדעלט א ווינקעל אויפ'ן באַדען פון קאַנאַדע אין א ארץ ישראל קבוצה.

יצחק כרמל האָט באַגריסט די יוגענט אין נאָמען פון חיגען ציון קאָנסיל, ער האָט אין זיין רעדע געראַטען זיי אַלען טראָגען אין זייער הארץ אמונה און בטחון, אז בעסערע טעג וועלען קומען פאַר אונזער פאָלק, און מיר וועלען אריבערגעהן דעם איצטיגען קריזיס.

ס. ראַגול האָט באַגריסט אין נאָמען פון „אידישען נאַציאָנאַל פאָנד", מאיר פּאַלאַק אין נאָמען פון די „צעירי ציון", „פועלי ציון" מר. טאַוב, „חוג עברי" פון יאַקאָבי. „גורדוניה" פון שער, און די שלום רעדע פון שמה אגושעוויץ, וואָס האָט געמאַכט א גוטען אינדרוק.

רבי הורוויץ וועט אדרעסירען הערצל מיטינג אין לאָנדאָן

רבי הורוויץ, דער טאַלאַנטפאָלער דרשן און רב פון ליקער שוהל, וועט זיין דער הויפּט רעדנער ביים הערצל יאָהרצייט מיטינג וואָס וועט אָפּגעהאַלטען ווערען זונטאָג אָוונט יולי 5־טען, אין אידישען צענטער פון לאָנדאָן. דר. איידאָר גאָלדסטיק, וויס־פּרעזידענט פון ציוניסטישען ראַיאָן פון אַנטאַריאָ, וועט אויך אדרעסירען דעם מיטינג.

עס ווערט ערוואַרטעט א זעהר גרויסער עולם פון די לאָנדאָנער אידען, וואָס וועלען קומען הערען דעם ווירדיגען רב און עהרען דעם אָנדענק פון דעם גרויסען פאַרשטאָרבענעם אידישען מנהיג.

דר. גאָלדסטיק וועט זיין אין טאָראָנטאָ דעם מאָנאַט יולי

מיט דער צושטימונג פון די דריי וויס־פּרעזידענטען פון ציוניסטישען ראַיאָן, איז דר. איזידאָר גאָלדסטיק פון לאָנדאָן, איצט עקסטענד־פּרעזידענט פון ראַיאָן אין דער אָפּוועזענהייט פון מאיר יוויסגאַל. פּרעזידענט פונ'ם ציון ראַיאָן, וואָס איז איצט ביים ציוניסטישען קאָנגרעס אין באַזעל, דר. גאָלדסטיק איז איינער פון די וויס־פּרעזידענטען וואָס זענען ערוואַרטלט געוואָרען ביים ציוניסטישען קאָנפערענץ אין האַמילטאָן.

דר. גאָלדסטיק איז א טיכטיגער ציוניסט, א געלעהרטער מיט פיעל אַנזעהן און ער וועט מאַכען דעם ציוניסטישען אָפּיס זיינע הערקוואַטערס דורך דער צייט פון דער אָפּוועזענהייט פון מר. יוויסגאַל.

„דזשוניאָר הדסה" פיהרט דורך שעהנע גאַרדען פאַרטי

די „דזשוניאָר הדסה" האָט דורכגעפיהרט א פּראַכטפולע גאַרדען־פאַרטי לעצטען זונטאָג בייטאָג, אין דער היים פון מר. און מרס. דייוויד דוקעלמאַן. עס זענען געוועזען פאַרזאַמעלט ארום 400 יונגע ציוניסטען, וואָס האָבען פאַרבראַכט אויף א זעהר שעהנעם אופן.

די איינאַהמע פון די אונטערנעהמונג געהט פאַר ציוניסטישע צוועקען, און עטליכע הונדערט דאָלאַר איז געבליבען פון דיזע אונטערנעהמונג.

ציוניסטישער פּראָגראַם פאַר אָנטעריאָ

דער ציוניסטישער פּראָגראַם פאַר אָנטעריאָ און דעם דירעקטאָר'ס איבערבליק איבער די ערייבונגען און מעגליכקייטען, וועט געדרוקט ווערען די טעג אין „אידישען זשורנאַל".

דער פּראָגראַם וועט ערשט פּובליציירט ווערען נאָכדעם ווי די באַאמטע פון ציוניסטישען ראַיאָן וועלען דיסקוטירען דעם דירעקטאָר'ס באַריכט און פּראָגראַם.

מיס ביטרים סענטנער צוריק פון ארץ ישראל

מיס ביטרים סענטנער, א זעהר באַגאַבטע ארכיטעקטין, איז פאַרגאַנגענע וואָך צוריקגעקומען פון ארץ ישראל, זייענדיג דאָרט 5 חדשים, וואו זי האָט געאַרבייט אין איהר פאַך אין רחובות, און זי האָט געהאַלטען ביים אָנגענעהמען א שטעלע אין ירושלים.

די יונגע מיס סענטנער איז זעהר באַגייסטערט פאַר ארץ ישראל, איז נוט באַקאַנט מיט די לייטענדע פּערזענלייקייטען פון ישוב, רעדט מיט פאַרשטענדניס וועגען ארץ ישראל פּראָבלעמען.

דער פאַנד וואָס שאַפט אידישע רעכט איז פּאַלעסטינע

(צו דר. הערצל'ס אמציע פאַר'ן נאַציאָנאַל פאַנד)

פון א. שרייבער

דעם 5־טען יולי (כ' תמוז) ווערט 27 יאָהר זינט עס איז געשטאָרבען דר. הערצל. אין דאָס איז א וויכטיגער טאָג אין דעם לעבען פון דער ציוניסטישער באַוועגונג.

אין דעם דאָזיגען טאָג עהרען מיר דעם אַנדענק פון דעם גרויסען פיהרער וועלכער האָט געלעגט דעם פונדאַמענט פון פּאָליטישען ציוניזם.

דער יאָהרצייט פון דר. הערצל ווערט הייליג אָפּגעהיט פון די ציוניסטען אין אַלע לענדער ווי אויך פון פאַנאַדע.

אין ניט בלויז די ציוניסטען. דאָס נאָנצע פאָלק האַלט דעם יאָהרצייט פון דעם גרויסען פיהרער, ווייל דער ציוניזם איז היינט א באַוועגונג פון נאָנצען פאָלק. ציוניזם איז געוואָרען די האָפנונג, די שטרעבונג פון די אידישע מאַסען איבער דער גאַנצער וועלט.

אין די ערשטע יאָהרען ווען דר. הערצל האָט ענטוויקעלט דעם פּאָליטישען ציוניזם, איז עס געווען בלויז א אידעאַל, א שעהנער אידעאַל וואָס האָט אָפּגעלירט צו אידעאַליסטען. היינט איז דער ציוניזם שוין געוואָרען מעהר ווי אַן אידעאַל. עס איז שוין געוואָרען א רעאַלע פּאָליטישע פראַגע וואָס פאַרנעהמט א חשובען אָרט אין דער אינטערנאַציאָנאַלער פּאָליטיק. דער ציוניזם האַלט איצט אין די סטאַדיען פון פאַרווירקליכונג. ארץ ישראל בויט זיך. לאַנדזאַם אָדער שנעלער.

מיט קלענערע שווערינקייטען אָדער מיט גדעסערע. אָבער עס בויט זיך, און עס עס וועט זיך בויען.

דר. הערצל איז געשטאָרבען יונג, אָבער אין זיין קורצען לעבען האָט ער פיעל אויפגעטאָן. ער האָט געלעגט דעם פונדאַמענט פון דער נאַציאָנאַלער אידישער היימלאַנד. ער האָט אויך געגרינדעט דעם נאַציאָנאַל פאָנד צו אויסלייזען באָדען אין פּאַלעסטינע פאַר'ן אידישען פאָלק.

דער איניציאַטאָר פון נאַציאָנאַל פאָנד איז פּראָפעסאָר ה. שאַפּירא, וועלכער האָט איהם פאַרגעשלאָגען ביי א חובבי ציון קאָנפערענץ אין קאַטאָוויץ אין 1884. אָבער דר. הערצל האָט איהם אָפיציעל גערינדעט מיט 18 יאָהר שפּעטער, און ביי היינט צו טאָג איז דער נאַציאָנאַל פאָנד די באַלעבסטע און הייליגסטע פאָלקס אינסטיטוציע, און מיט יעדען יאָהר ווערט דער נאַציאָנאַל פאָנד אַלס ליעבער און הייליגער.

און עס איז לייכט צו פאַרשטעהן די אורזאַכע וואָרום דער נאַציאָנאַל פאָנד איז ביי אונז אַזוי הייליג.

פאַר טויזענטער יאָהרען האָט דאָס אידישע פאָלק ניט פאַרמאָגט קיין כרעקעל איינענטום. עס זיינען געווען אידישע גבירים, באַנקירען, מיליאָנערען. אָבער זייער איינענטום האָט ניט געהאָלפען קיין „אידישע". עס איז געווען איינענטום וואָס האָט געהערט צו א פּריוואַטען אָרען. דאָס אידיש פאָלק אַלס גאַנצע האָט גאָרניט פאַרמאָגט.

מיט דער ענטשטעהונג פון נאַציאָנאַל פאָנד האָבען אידען אָנגעהויבען באַויצען איינענטום. יעדער דונאָם לאָנד וואָס ווערט נעקויפט פון נאַציאָנאַל פאָנד ווערט דאָס איינענטום פון נאַנצען אידישען פאָלק. דאָס איז דאָס איינענטום וואָס עס שאַפט און באַגרינדעט אונזער רעכט אויף פּאַלעסטינע.

דורך דעם באַזיץ פון אַזאַ איינענטום וועלען מיר קומען צו אונזער ציעל, אַז פּאַלעסטינע זאָל ווערען א נאַציאָנאַלע אידישע היימלאַנד.

און עס איז דעריבער א זעהר הייליגער מנהג וואָס דער אַנדענק פון דר. הערצל ווערט געפייערט מיט אַן אקציע פאַר'ן נאַציאָנאַל פאָנד.

יעדען מאָהל ווען מיר קומען זיך צוזאַמען צו דר. הערצל'ס יאָהרצייט האָבען מיר אין זינען דעם נאַציאָנאַל פאָנד. באַוונדערט ווערט עס אויסגעדריקט דורך דעם וואָס מיר זאַמלען געלד צו פּלאַנצען ביימער אין דעם יער הערצל אין דעם אַנדענק פון אונזער פאַרשטאָרבענעם פיהרער, דעם גרינדער פון פּאָליטישען ציוניזם.

דאָס איז יעדען יאָהר, און דיעזען יאָהר וועט ניט זיין קיין אויסנאַהם. דיעזען יאָהר פּלאַנט אויס דער הערצל יאָהרצייט אין א צייט ווען די אטמאָספעראַ אין דער אידישער וועלט איז פול מיט ציוניזם דעם ציוניסטישען קאָנגרעס וואָס קומט פאָר אין באַזעל.

דער הויפּט אָפּיס פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אין קאַנאַדע, האָט שוין אַרויסגעלאָזט אויפרופען צו אַלע ציוניסטישע אָרגאַניזאַציעס, געוויזען דעם וועג וואָס פיהרט קיין ציון.

געדענקט דעם גרויסען איד בנימין זאַב הערצל שבת אין די שוהלען.

קומט זונטאָג ביינאַכט אין גאָרטען פון ציון אינסטיטוט.

דער אידישער וועג־ווייזער

(צו דר. הערצל'ס 27־טען יאָהרצייט).

פון ש. א. אבעללא

דעם כ' תמוז פייערט די גאַנצע אידישע וועלט דעם 27־טען יאָהרצייט פון אונזער אומפאַרגעסליכען מנהיג און גרינדער פון פּאָליטישען ציוניזם, דר. בנימין זאַבהערצל ז"ל.

הערצל האָט ניט באַוויזען קיין גרויסע פעלד שלאַכטען, ער האָט ניט געשאַפען גרויסע אידישע חילות פאַר דער באַפרייאונג פון ארץ ישראל, ניט אויף די קריעגס פעלדער האָט ער זיינע אייביג לעבעדיגען זיך עראָבערט. אַלכסנדר מוקדון און צעזאַר, נאַפּאָלעאָן און הינדענבורג, זענען נאַציאָנאַלע העלדען פון אַנדערע פעלקער, אָבער אין אייביגען אידישען פאָנטעאָן ווערט ניט אריינגענומען קיין גבורים, וואָס זייער גבורה שטאַמט פון באַזיגען אַנדערע, וואָס זייער נצחון־קראַנץ איז באַפרוכטערט מיט שונאים בלוט. די אידישע עטיק לערענט, מען טאָר ניט באַזיגען דעם זיעג אין דער מלחמה, ווייל אַזאַ נצחון איז פאַרבונדען מיט מענשליך בלוט, וואָרום אויך די שונאים זענען גאָט'ס קינדער, „מעשי ידי טובעים בים, ואתם אומרים שירה ?", ווירקליכונג פון די אידעאַלע פון די אידישע נביאים. דורך ארץ ישראל וועט אויסגעלייזט ווערען, האָט ער גע'חלומ'ט, ניט נאָר דאָס אידישע פאָלק, נאָר א"י, וועט אויך שאַפען נייע עטישע פאַרהעלטניסען דעם צוזאַמענלעבען פון אַלע פעלקער.

דעריבער איז הערצל דער אידישער גבור און איז פאַראייביגט פאַר אַלע דורות אין דער אידישער געשיכטע: ער האָט גורל פון דער אידישער באַפרייאונג אָנגעקניפּט דער גבור הכובש את יצרו", און די תלמודישע ליטעראַטור פאַרעהרט אָבער ניט ר' עקיבא'ס גרויסען מיטקעמפער בר־כוכבא, דערפאַר ווייל ער איז געווען נאָר א מלחמה־העלד.

דר. הערצל איז ניט אַרויסגעוואַקסען פון דער אַלטער העברייאישער ליטעראַטור און קולטור, ער האָט אָבער באַוויזען דורך זיינע מעשים, דורך זיינע גרויסע קרבנות פאַר דעם פאָלק, דורך זיין גאַנצען דענקען און פיהלען, אַז ער איז דער גרויסער אידישער העלד.

ווען הערצל האָט געשאַפען די גראַנדיעזע וועלט באַוועגונג פאַר דער באַפרייאונג פון אונזער פאָלק, ווען ער האָט געטרוימט וועגען אידישען „אחרית הימים" אין זיין „אַלט־ניי־לאַנד", האָט ער אנגעצייכענט די אמת אידישע וועגען פאַר דער גאולה. דאָס אידישע ארץ ישראל, האָט ער נעלערענט, טאָר ניט אויפגעבויט ווערען דורך פאַרגיסען מעגש־ליך בלוט, נאָר דורך דעם נצחון פון דעם ריינעם בעגשענטום, און דורך דער פאַרווירקליכונג פון די אידעאַלע פון די אידישע נביאים. דורך ארץ ישראל וועט אויסגעלייזט ווערען, האָט ער גע'חלומ'ט, ניט נאָר דאָס אידישע פאָלק, נאָר א"י, וועט אויך שאַפען נייע עטישע פאַרהעלטניסען פון אַלע פעלקער.

דער גבור הכובש את יצרו", און די תלמודישע ליטעראַטור פאַרעהרט אָבער ניט ר' עקיבא'ס גרויסען מיטקעמפער בר־כוכבא, דערפאַר ווייל ער איז געווען נאָר א מלחמה־העלד.

דר. הערצל איז ניט אַרויסגעוואַקסען פון דער אַלטער העברייאישער ליטעראַטור און קולטור, ער האָט אָבער באַוויזען דורך זיינע מעשים, דורך זיינע גרויסע קרבנות פאַר דעם פאָלק, דורך זיין גאַנצען דענקען און פיהלען, אַז ער איז דער גרויסער אידישער העלד.

ווען הערצל האָט געשאַפען די גראַנדיעזע וועלט באַוועגונג פאַר דער באַפרייאונג פון אונזער פאָלק, ווען ער האָט געטרוימט וועגען אידישען „אחרית הימים" אין זיין „אַלט־ניי־לאַנד", האָט ער אָנגעצייכענט די אמת אידישע וועגען פאַר דער גאולה. דאָס אידישע ארץ ישראל, האָט ער נעלערענט, טאָר ניט אויפגעבויט ווערען דורך פאַרגיסען מעגש־ליך בלוט, נאָר דורך דעם נצחון פון דעם ריינעם בעגשענטום, און דורך דער פאַרווירקליכונג פון די אידעאַלע פון די אידישע נביאים. דורך ארץ ישראל וועט אויסגעלייזט ווערען, האָט ער גע'חלומ'ט, נאָר דאָס אידישע פאָלק, נאָר א"י, וועט אויך שאַפען נייע עטישע פאַרהעלטניסען פון אַלע פעלקער.

דער הייליגער אָפּזיצע, און ווי אַזוי אונזער יוגענט קעמפט פאַר דעם בבוד פון אידישען פאָלק און זיין לאַנד, דאָן זעהען מיר אַז הערצל'ס חלום וועט פאַרווירקליכט ווערען, און מען מוז מודה זיין, אַז הערצל איז געווען דער גרויסער וועגווייזער פאַר אונזער באַפרייאונג, און בכדי צו באַעהרען דעם נאָמען פון אונזער גרויסען פיהרער וועלכער האָט געלעבט און איז געשטאָרבען יונגערהייט פאַר זיין פאָלק, האָט דאָס פאָלק באַשלאָסען צו שטעלען לכבוד איהם א גרויסען דענקמאָל וועלכער זאָל זיין א זכרון פאַר די הייליגע און קומענדע דורות, ניט קיין דענקמאָל פון שטיינער אָדער בראָנז, ווי עס שטעלען אַנדערע פעלקער זייערע פיהרער, נאָר א דענקמאָל פון ביימער, וועלכע זאָלען זיין א ברכה פאַר'ן לאַנד, האָט מען באַשלאָסען צו פּלאַנצען אויף זיין נאָמען דער „קר, קימת לישראל", די באַליעבטסטע פאָלקס אינסטיטוציע וועלכע הערצל האָט געשאַפען, וועמענ'ס ציעל עס איז אויסצוקויפען די א"י ערד פון פרעמדע הענט און עס איבערצוגעבען אין רשות פונ'ם נאַנצען אידישען פאָלק, אַלס זיין נאַציאָנאַלען איינענטום, און אויף וועמענ'ס ערד עס שטעהען שוין איצט עטליכע צעהנדליג בליהענדע אידישע קאָלאָניעס, האָט אויף זיך גענומען די אויפגאַבע צו פּלאַנצען א וואַלד אין ארץ ישראל אויפ'ן נאָמען „יער־הערצל", און וועלכען עס זענען שוין ביז דעם היינטיגען טאָג געפּלאַנצט געוואָרען ביז א מיליאָן ביימער, און יעדעס יאָהר אין טאָג פון דר. הערצל'ס יאָהרצייט פיהרט דער קרן־קימת אָן א קאַמפּיין פאַר ביימער פּלאַנצען אינ' „יער־הערצל", און ס'ליגט א הייליגער חוב אויף יעדען אידען, וועמען ס'איז טייער דער אַנדענק פון גרויסען מנהיג. מנדב צו זיין לטובת דעם „יער־הערצל צום טאָג פון זיין 27־טען יאָהרצייט. דאָס וועט זיין דער גרעסטער דענקמאָל וואָס מיר זאָלען שטעלען דעם פיהרער, וועמענ'ס נאָמען מיר דערמאָנען מיט שטאָלץ, און וועמענ'ס זכרון וועט פאַרבלייבען איינגעקריצט אין האַרץ פון יעדען אידען אויף אייביג.

27־טער יאָרצייט פון דר. הערצל ע"ה

א רוף צו אַלע שוהלען סאָסייטיס און אָרגאַניזאַציעס.

די אידען פון טאָראָנטאָ וועלען זונטאָג ביינאַכט עהרען דעם אַנדענקען פון דר. בנימין זאַב הערצל מיט א פייערליכען מיטינג אין גאָרטען פון ציון אינסטיטוט 206 בעווערלי סטריט.

מיר רופען די פיהרער פון די שוהלען, די פיהרער און מיטגלידער פון די פאַרשיידענע אינען צו קומען צום מיטינג זונטאָג ביי נאַכט, אָבער גלייכצייטיג פאָדערען מיר אויף די מנהיגים פון די שוהלען אַז זיי זאָלען היינטיגען שבת מאַכען די הזכרה פאַר דעם גרויסען אידישען מנהיג.

עס איז אויך וויכטיג דאָס היינטיגען שבת זאָלן די „שנדרס" אַוועקגעגעבען ווערען פאַר'ן אידישען נאַציאָנאַל פאָנד פאַר בעסערע צוקונפט פון אונזער אידישע לעבען.

דער הויפּט אָפּיס פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אין קאַנאַדע, האָט שוין אַרויסגעלאָזט אויפרופען אַלע ציוניסטישע אָרגאַניזאַציעס, געוויזען דעם וועג וואָס פיהרט קיין ציון.

געדענקט דעם גרויסען איד בנימין זאַב הערצל שבת אין די שוהלען.

קומט זונטאָג ביינאַכט אין גאָרטען פון ציון אינסטיטוט.

שפּאַסען און פּאַסירונגען

— פון —
יהושע זינגער

א קליינער באַיטשיק איז אַריינגעגאַנגען אין גראָסערי, מיט א גרויסע באַקס מעטשעס אין האַנד:

"מיסטער! די מאַמע זאָגט, אַז די מעטשעס טויגען ניט, זיי צינדען זיך ניט אָן!"

"זיי צינדען זיך ניט אָן?" האָט דער סטאָר־קיפער אויסגערופען פאַרוואונדערט, אַרויסגענומען א מעטש פון באַקס, א ריב געטאָן אָן זיינע הויזען און — עס ברענט!

"זיי זיינען אַלרייט!" האָט ער געזאָגט צום באַיטשיק געבענדיג איהם צוריק די באַקס מעטשעס.

אין פינף מינוט אַרום, דער באַיטשיק איז ווידער דאָ מיט די מעטשעס:

"מיסטער! די מאַמע האָט געזאָגט, אַז זי דאַרף אָנצינדען א מעטש, ווען זי דאַרף אָנצינדען א מעטש, לויפען אין סטאָר, און עס אַנרייבען אָן אייערע הויזען!"

* * *

סאַשעל־ליידי (אין דזשיל צו א פריזאָנער): פאַרוואָס האָט מען דאָס אייך געבאַך, פאַרמשפּט, אויף נאַנצע צוואַנציג יאָהר?

פריזאָנער: פאַר קאָנקורענץ אין ביזנעס.

סאַשעל ליידי: פאַר קאָנקורענץ אין ביזנעס צוואַנציג יאָהר?!

פריזאָנער: יעס ליידי, איך האָב קאָנקורירט מיט דער נאַוועלטיסטער אין ביזנעס. איך האָב געמאַכט דאָלאַר בילס.

* * *

"נאָט ווייס, אויב איך וועל דערלעבען א טיפע עלטער?"

"שור ניט, מיט אַזאַ פיהרונג ווי יעצט, מיסעס גאָלד. אַז זינט איך קען אייך, זענט איהר אַלץ אַלט נאָר דרייסיג יאָהר!"

* * *

א גרויסע האַלסייל־פירמע האָט אַרווערטייזט פאַר א סיילסמאַן, און די פאַרוואַלטער זיינען געוואָרען פאַראינטערעסירט אין איין לעמער פון אַן אַפּליקאַנט, וועלכער האָט געשריבען, אַז ער איז דער בעסטער סיילסמאַן, וואָס די וועלט פאַרמאָגט. זיי האָבען דעם מאַן אָנגעשטעלט, און איהם געגעבען סאַמפּעלס פון דריי סאָרטען סחורות, ער זאָל אַרומפאָהרען איבער קאַנאַדע קריגען פאַר זיי אָרדערס.

אריבערגעהענדיג א וואָך, און ניט באַקומענדיג דורך איהם קיין איין אָרדער, זיינען זיי געוואָרען ערשטוינט צו באַקומען פון איהם פאָלגענע טעלעגראַמע:

"עס טוט מיר לייד אייך צו זאָגען, אַז איך בין ניט דער ערשטער, בעסטער סיילסמאַן פון דער וועלט. איך בין בלויז דער צווייטער בעסטער סיילסמאַן. דער ערשטער בעסטער סיילסמאַן, איז געווען דער יעניגער, וואָס האָט אייך פאַרקויפט די דריי סאָרטען סחורה, וועלכע איהר האַלט!"

* * *

"אין וועמען זיינען געראַטען אייערע קינדער, מיסעס?"

"מיין זוהן איז געראַטען אין פאָטער, און די טאָכטער איז מיר. איז זי ניט א פּיקטשור? אין נאַנצען געראַטען אין מיר!"

"שור, איז זי א פּיקטשור און אין נאַנצען געראַטען אין אייך, א טאַקי!"

* * *

טיטשער: וויפיעל איז 12 און 18 און 33, און 14 און 7 און 16?

סעמי קאָהען (ענטפערענדיג גלייך): אַכט און ניינציג.

טיטשער: ניט ריכטיג, דער ענטפער דאַרף זיין הונדערט.

סעמי קאָהען: יעס, נאָנץ ריכטיג, ווי געווען, נו, ווען איך האָב זיך אריינגעמופּט איך האָב עס געטאָן, דאַרפט איהר מיר אַראָפּלאָזען צוויי פּראָצענט!

* * *

"מיסעס גודמאַן איז שוין געוואָרען אַן אַלמנה אויף פון איהר צווייטען מאַן! איז עס ניט טרויעריג?"

"יעס, פאַר דעם דריטען מאַן."

* * *

א איד איז אַריין אין אַפּיס פון "ישורנאַל" און פאַרלאַנגט אַריינצושטעלען אַן אַנאָנס: פאַרלאַנגט דרייסיג טווזענט קאָפּערוטשעס, וואָס אַמשנעלסטען, די בעסטע פּרייזען געצאָהלט!

פרעג איך איהם: "איהר נעהט עפּעס אין א מוזעאום?"

"וואָס פאַר א מוזעאום!" גיט זיך דער איד א בייזער, "וואָס זענט איהר מישוגע געוואָרען פון היץ, מיסטער, מוזעאומס גאָר!"

"טאָ צו וואָס דאַרפט איהר קאָפּעטרוטשעס?"

"איך האָב זיי? מיינע צרות דאַרפען זיי! איך האָב מיט פינף יאָהר צוריק געראַנט א הויז מיט א סטאָר, און איינגעשריבען אין אַגרימענט, אַז איך וועל איהר מוזען לאָזען צוריק אַזוי ווי זי איז געווען, נו, ווען איך האָב זיך אריינגעמופּט איך האָב עס געטאָן, דאַרפט איהר מיר אַראָפּלאָזען צוויי פּראָצענט!

* * *

"מיסעס גודמאַן איז שוין געוואָרען אַן אַלמנה אויף פון איהר צווייטען מאַן! איז עס ניט טרויעריג?"

"יעס, פאַר דעם דריטען מאַן."

* * *

א איד איז אַריין אין אַפּיס פון "ישורנאַל" און פאַרלאַנגט אַריינצושטעלען אַן אַנאָנס: פאַרלאַנגט דרייסיג טווזענט קאָפּערוטשעס, וואָס אַמשנעלסטען, די בעסטע פּרייזען געצאָהלט!

פרעג איך איהם: "איהר נעהט עפּעס אין א מוזעאום?"

"וואָס פאַר א מוזעאום!" גיט זיך דער איד א בייזער, "וואָס זענט איהר מישוגע געוואָרען פון היץ, מיסטער, מוזעאומס גאָר!"

"טאָ צו וואָס דאַרפט איהר קאָפּעטרוטשעס?"

"איך האָב זיי? מיינע צרות דאַרפען זיי! איך האָב מיט פינף יאָהר צוריק געראַנט א הויז מיט א סטאָר, און איינגעשריבען אין אַגרימענט, אַז איך וועל איהר מוזען לאָזען צוריק אַזוי ווי זי איז געווען, נו, ווען איך האָב זיך אריינגעמופּט איך האָב עס געטאָן, דאַרפט איהר מיר אַראָפּלאָזען צוויי פּראָצענט!

* * *

פריזאָנער: יעס ליידי, איך האָב קאָנקורירט מיט דער נאַוועלטיסטער אין ביזנעס. איך האָב געמאַכט דאָלאַר בילס.

* * *

"נאָט ווייס, אויב איך וועל דערלעבען א טיפע עלטער?"

"שור ניט, מיט אַזאַ פיהרונג ווי יעצט, מיסעס גאָלד. אַז זינט איך קען אייך, זענט איהר אַלץ אַלט נאָר דרייסיג יאָהר!"

* * *

א גרויסע האַלסייל־פירמע האָט אַרווערטייזט פאַר א סיילסמאַן, און די פאַרוואַלטער זיינען געוואָרען פאַראינטערעסירט אין איין לעמער פון אַן אַפּליקאַנט, וועלכער האָט געשריבען, אַז ער איז דער בעסטער סיילסמאַן, וואָס די וועלט פאַרמאָגט. זיי האָבען דעם מאַן אָנגעשטעלט, און איהם געגעבען סאַמפּעלס פון דריי סאָרטען סחורות, ער זאָל אַרומפאָהרען איבער קאַנאַדע קריגען פאַר זיי אָרדערס.

אריבערגעהענדיג א וואָך, און ניט באַקומענדיג דורך איהם קיין איין אָרדער, זיינען זיי געוואָרען ערשטוינט צו באַקומען פון איהם פאָלגענדע טעלעגראַמע:

"עס טוט מיר לייד אייך צו זאָגען, אַז איך בין ניט דער ערשטער, בעסטער סיילסמאַן פון דער וועלט. איך בין בלויז דער צווייטער בעסטער סיילסמאַן. דער ערשטער בעסטער סיילסמאַן, איז געווען דער יעניגער, וואָס האָט אייך פאַרקויפט די דריי סאָרטען סחורה, וועלכע איהר האַלט!"

* * *

"אין וועמען זיינען געראַטען אייערע קינדער, מיסעס?"

"מיין זוהן איז געראַטען אין פאָטער, און די טאָכטער איז מיר. איז זי ניט א פּיקטשור? אין נאַנצען געראַטען אין מיר!"

"שור, איז זי א פּיקטשור און אין נאַנצען געראַטען אין אייך, א טאַקי!"

* * *

טיטשער: וויפיעל איז 12 און 18 און 33, און 14 און 7 און 16?

סעמי קאָהען (ענטפערענדיג גלייך): אַכט און ניינציג.

טיטשער: ניט ריכטיג, דער ענטפער דאַרף זיין הונדערט.

סעמי קאָהען: יעס, נאָנץ ריכטיג, ווי געווען, נו, ווען איך האָב זיך אריינגעמופּט איך האָב עס געטאָן, דאַרפט איהר מיר אַראָפּלאָזען צוויי פּראָצענט!

* * *

"מיסעס גודמאַן איז שוין געוואָרען אַן אַלמנה אויף פון איהר צווייטען מאַן! איז עס ניט טרויעריג?"

"יעס, פאַר דעם דריטען מאַן."

* * *

א איד איז אַריין אין אַפּיס פון "ישורנאַל" און פאַרלאַנגט אַריינצושטעלען אַן אַנאָנס: פאַרלאַנגט דרייסיג טווזענט קאָפּערוטשעס, וואָס אַמשנעלסטען, די בעסטע פּרייזען געצאָהלט!

פרעג איך איהם: "איהר נעהט עפּעס אין א מוזעאום?"

"וואָס פאַר א מוזעאום!" גיט זיך דער איד א בייזער, "וואָס זענט איהר מישוגע געוואָרען פון היץ, מיסטער, מוזעאומס גאָר!"

"טאָ צו וואָס דאַרפט איהר קאָפּעטרוטשעס?"

"איך האָב זיי? מיינע צרות דאַרפען זיי! איך האָב מיט פינף יאָהר צוריק געראַנט א הויז מיט א סטאָר, און איינגעשריבען אין אַגרימענט, אַז איך וועל איהר מוזען לאָזען צוריק אַזוי ווי זי איז געווען, נו, ווען איך האָב זיך אריינגעמופּט איך האָב עס געטאָן, דאַרפט איהר מיר אַראָפּלאָזען צוויי פּראָצענט!

* * *

"מיסעס גודמאַן איז שוין געוואָרען אַן אַלמנה אויף פון איהר צווייטען מאַן! איז עס ניט טרויעריג?"

"יעס, פאַר דעם דריטען מאַן."

* * *

א איד איז אַריין אין אַפּיס פון "ישורנאַל" און פאַרלאַנגט אַריינצושטעלען אַן אַנאָנס: פאַרלאַנגט דרייסיג טווזענט קאָפּערוטשעס, וואָס אַמשנעלסטען, די בעסטע פּרייזען געצאָהלט!

פרעג איך איהם: "איהר נעהט עפּעס אין א מוזעאום?"

"וואָס פאַר א מוזעאום!" גיט זיך דער איד א בייזער, "וואָס זענט איהר מישוגע געוואָרען פון היץ, מיסטער, מוזעאומס גאָר!"

"טאָ צו וואָס דאַרפט איהר קאָפּעטרוטשעס?"

"איך האָב זיי? מיינע צרות דאַרפען זיי! איך האָב מיט פינף יאָהר צוריק געראַנט א הויז מיט א סטאָר, און איינגעשריבען אין אַגרימענט, אַז איך וועל איהר מוזען לאָזען צוריק אַזוי ווי זי איז געווען, נו, ווען איך האָב זיך אריינגעמופּט איך האָב עס געטאָן, דאַרפט איהר מיר אַראָפּלאָזען צוויי פּראָצענט!

* * *

"מיסעס גודמאַן איז שוין געוואָרען אַן אַלמנה אויף פון איהר צווייטען מאַן! איז עס ניט טרויעריג?"

"יעס, פאַר דעם דריטען מאַן."

* * *

א איד איז אַריין אין אַפּיס פון "ישורנאַל" און פאַרלאַנגט אַריינצושטעלען אַן אַנאָנס: פאַרלאַנגט דרייסיג טווזענט קאָפּערוטשעס, וואָס אַמשנעלסטען, די בעסטע פּרייזען געצאָהלט!

פרעג איך איהם: "איהר נעהט עפּעס אין א מוזעאום?"

"וואָס פאַר א מוזעאום!" גיט זיך דער איד א בייזער, "וואָס זענט איהר מישוגע געוואָרען פון היץ, מיסטער, מוזעאומס גאָר!"

"טאָ צו וואָס דאַרפט איהר קאָפּעטרוטשעס?"

"איך האָב זיי? מיינע צרות דאַרפען זיי! איך האָב מיט פינף יאָהר צוריק געראַנט א